

Memoria xustificativa do convenio de colaboración entre a entidade pública empresarial Augas de Galicia e o Concello de Vilagarcía de Arousa para a execución da actuación de saneamento "ampliación da estación depuradora de augas residuais de Vilagarcía de Arousa", cofinanciada pola Unión Europea a través do Fondo europeo de desenvolvemento rexional (FEDER), no marco do Programa Galicia FEDER 2021-2027

1. Antecedentes

O Concello de Vilagarcía de Arousa ten atribuídas competencias en materia de saneamento de auga potable en base á Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das Bases do Réxime Local, que nos seus artigos 25.2 c), 26.1 a) e 86.2, configura o saneamento e depuración de augas residuais como un servizo de competencia local, nos termos establecidos pola lexislación da comunidade autónoma.

Neste senso, o artigo 80.2 l) da Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, sinala como competencia atribuída ás entidades locais o tratamento de augas residuais, delimitando a Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia o reparto competencial neste eido, resultando competencia das entidades locais, en materia de execución de obras, as que teñan por obxecto a rede de sumidoiros (artigo 5.1 b)), redes de distribución (artigo 27.2 c)), a execución de calquera obra no eido do saneamento e/ou a depuración que non teña sido declarada de interese público por algún dos medios do artigo 28 da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia (artigos 27.2 a)) en relación co artigo 5.1 c)).

Ademais, en materia de prestación do servizo, atribúese competencia ás entidades locais para a prestación do servizo respecto de instalacións non comprendidas no artigo 32 da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, respecto daquelas instalacións das que non se solicite a súa asunción do servizo pola Xunta de Galicia de acordo co establecido na disposición transitoria quinta, así como a prestación do servizo de saneamento (artigo 5.1.c)).

A entidade pública Augas de Galicia, entidade creada pola Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia e regulada polo Decreto 32/2012, do 12 de xaneiro, polo que se aproba o seu estatuto é unha entidade pública empresarial do sector público autonómico de Galicia, adscrita á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins, e constitúe o medio, xunto co resto de órganos que integran a Administración hidráulica de Galicia, a través do cal a Comunidade Autónoma de Galicia exerce as súas competencias en materia de augas e obras hidráulicas.

Entre estas competencias atópanse, con carácter xeral, e de acordo co establecido na Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, a ordenación administrativa e a planificación das obras hidráulicas non declaradas de interese xeral (artigo 4.1 a)) e, de xeito concreto, no ámbito do saneamento e a depuración, correspóndelle a ordenación dos servizos de saneamento en alta (artigo 11.5 a)) e a elaboración dos criterios de coordinación das actuacións das entidades locais (artigo 11.5 b) e 26.2d)), entre outras. En

calquera caso, as competencias da Comunidade Autónoma de Galicia exerceranse sempre de conformidade co principio de garantía e eficacia do servizo público de abastecemento (artigo 3.1 f)).

2. Obxectivos que se pretenden

O obxecto do convenio de colaboración é establecer as condicións básicas para a colaboración entre Augas de Galicia e o concello de Vilagarcía de Arousa que permitan acometer e incorporar ao patrimonio público municipal as obras consistentes na "Ampliación da estación depuradora de augas residuais de Vilagarcía de Arousa", a súa posta en servizo, a súa explotación e a súa conservación e mantemento.

3. Necesidade da colaboración, razóns de oportunidade e xustificación da non concorrencia

O plan de saneamento local da marxe esquerda da Ría de Arousa, que comprende os concellos de Vilagarcía de Arousa e Catoira, ten como obxectivo definir, valorar e priorizar as actuacións necesarias para a mellora da rede de saneamento.

Un estudo realizado no marco do plan de saneamento local relativo ao estado actual da estación depuradora de augas residuais de Vilagarcía de Arousa conclúe a necesidade de ampliación da estación depuradora de augas residuais (EDAR) xa que na actualidade non ten capacidade hidráulica, de tratamento de cargas nin de tratamento de lodos suficiente para satisfacer as necesidades actuais.

No ámbito deste convenio o obxectivo é executar o anteproxecto de ampliación da EDAR de Vilagarcía de Arousa co obxectivo de solucionar as súas carencias e garantir o cumprimento de límites de vertedura para os caudais e cargas de deseño realmente recibidos.

A actuación da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades locais no ámbito do saneamento e depuración de augas residuais terá por finalidade contribuír á execución do bo estado ecolóxico das augas e dos ecosistemas asociados mediante o cumprimento dos obxectivos establecidos na lexislación aplicable, fomentándose a reutilización das augas depuradas cando isto sexa viable.

Para a consecución destes e dos restantes fins e obxectivos establecidos en materia de saneamento, a Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, establece un mandato de colaboración entre as entidades locais, que ostentan competencias na materia e a Comunidade Autónoma de Galicia. A natureza da colaboración pode ser técnica e/ou financeira e articularse a través de diversos mecanismos como son, a participación de Augas de Galicia na construción e explotación de obras que sexan competencia das entidades locais galegas (artigo 11.3 d), e a regulación ou outorgamento de auxilios económicos ás entidades locais en materias da súa competencia (artigo 26.3).

O artigo 17 da Lei 1/2022, do 12 de xullo, de mellora da xestión do ciclo integral da auga, establece que as administracións públicas titulares de infraestruturas e as administracións públicas responsables dos servizos relacionados coa xestión do ciclo integral da auga traballarán para conseguir, entre outros obxectivos xerais, os seguintes: a mellora e innovación na xestión do ciclo integral da auga e nas tecnoloxías aplicables para incrementar a eficiencia no uso e na protección dos recursos hídricos, coa utilización das mellores técnicas dispoñibles; a realización dos labores de mantemento e reparación axeitados para protexer as infraestruturas existentes e conservarlas nas condicións óptimas para a prestación dos servizos; ou a reposición das infraestruturas vinculadas á xestión do ciclo integral da auga cando esgoten a súa vida útil.

O artigo 57 da Lei 7/1985, de 2 de abril, de bases do réxime local e o 194 da Lei 8/1997, do 22 de xullo, da Administración local de Galicia determinan que a cooperación económica, técnica e administrativa entre a Administración Local e as Administracións do Estado e das Comunidades Autónomas, tanto en servizos locais como en asuntos de interese común, desenvolverase con carácter voluntario, baixo as formas e nos termos previstos nas leis, podendo ter lugar, en todo caso, mediante os convenios administrativos que subscriban.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular a colaboración de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, de acordo co establecido no artigo 6 da antedita lei.

4. Estimación de custos e financiamento

O custo total da actuación de referencia contemplada neste convenio ascende a trinta e un millóns trescentos noventa e tres mil trescentos tres euros con dezaioito céntimos (31.393.303,18€), coa seguinte previsión inicial de anualidades de gasto:

Exercicio	Importe
2025	43.323,75
2026	3.249.281,24
2027	6.931.799,98
2028	11.264.174,94
2029	9.904.723,27
Total	31.393.303,18

A execución das obras de referencia será cofinanciada pola Unión Europea a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) nun 60% do gasto elixible no marco do Programa Galicia FEDER 2021-2027. A actuación enmárcase dentro do Programa Operativo no Obxectivo Político 2 "Unha Europa máis verde, hipocarbónica e en transición cara a unha economía con cero emisións netas de carbono e resiliente, promovendo unha transición enerxética limpa e equitativa, o investimento verde e azul, a economía circular, a mitigación do cambio climático e a adaptación a el, a prevención e xestión de riscos e a

mobilidade urbana sostible"; Prioridade 2A "Transición verde"; Obxectivo Específico 2.5.03 "Inversións en materia de saneamento e depuración necesarias para o cumprimento das Directivas en materia de augas", Liña de actuación TI0066 "Recollida e tratamento de augas residuais de acordo cos criterios de eficiencia enerxética"; Operación "Mellora dos sistemas de saneamento e depuración na ría de Arousa. Aglomeración de Vilagarcía de Arousa". Polo que, se deberán observar os criterios de elixibilidade, xestión, publicidade e control propios dos documentos de programación e da normativa comunitaria de aplicación ao FEDER.

Os gastos que se xeren en execución deste convenio terán o seguinte financiamento:

a) o concello achegará o 20% do custo total das actuacións obxecto deste convenio que ascende a un seis millóns douscentos setenta e oito mil seiscientos sesenta euros con sesenta e catro céntimos (6.278.660,64 €).

b) o gasto non elixible será a suma dos gastos en concepto de imposto sobre o valor engadido (IVE), de taxa de dirección e inspección de obra e de taxa de dirección dos contratos de servizo en materia de augas e infraestruturas e financiarase da seguinte forma:

transferencia finalista do concello	6.278.660,64
FCA, canon de auga	41.860,64
total do gasto non elixible	6.320.521,28

c) o gasto elixible, que será financiado pola Unión Europea e pola Xunta de Galicia mediante unha transferencia de capital da consellería á que estea adscrita Augas de Galicia, do seguinte xeito:

- Pola Unión Europea a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) no marco do Programa Galicia FEDER 2021-2027 nun 60%.
- Pola Xunta de Galicia nun 40%

	MOD 1520/1020	MOD. 4140	ELIXIBLE
2025	13.840,49	20.760,74	34.601,23
2026	1.038.036,93	1.557.055,39	2.595.092,32
2027	2.214.478,78	3.321.718,16	5.536.196,94
2028	3.598.528,00	5.397.792,01	8.996.320,01
2029	3.164.228,56	4.746.342,84	7.910.571,40
Total	10.029.112,76	15.043.669,14	25.072.781,90

En todo caso, o concello asumirá o 20% do gasto definitivo derivado da execución dos contratos tramitados para a correcta execución das actuacións conveniadas (obra, asistencia técnica á dirección de obra, seguridade e saúde, e todos aqueles que a dirección

de obra nomeada considere necesarios para a súa correcta execución), incluídas as variacións económicas, á alza ou á baixa, orixinadas por modificacións, revisións de prezos, liquidacións dos contratos ou posibles indemnizacións aos contratistas derivadas do cumprimento da vixente normativa sobre contratos do sector público.

Durante a execución do gasto, Augas de Galicia contabilizará o gasto na conta financeira 230 investimentos xestionados para outros entes públicos. Unha vez se entregue a infraestrutura ao concello, a efectos da súa baixa no inventario de Augas de Galicia, trasladarase o gasto acumulado mediante asento contable á conta financeira 6556 transferencias de capital a corporacións locais.

Augas de Galicia asume os compromisos económicos que se deriven da execución das obras segundo a previsión inicial de anualidades de gasto, sen prexuízo dos pagos que debe realizar o concello de Vilagarcía de Arousa para financiar a súa achega.

1. O concello asume o compromiso económico de pagar 6.278.660,64 €, de acordo co seguinte calendario de pagos:

Exercicio	Importe
2026	627.866,06
2027	627.866,06
2028	627.866,06
2029	627.866,06
2030	627.866,06
2031	627.866,06
2032	627.866,06
2033	627.866,06
2034	627.866,06
2035	627.866,10
TOTAL	6.278.660,64

5. Vixencia do convenio

O convenio terá efectos desde a data da súa sinatura e estenderá a súa vixencia ata o 31.12.2035, podendo ser prorrogado coa subscrición da correspondente addenda. Porén, seguirá producindo efectos en tanto se manteñan as obrigas pendentes de cada unha das partes recollidas neste convenio.

O prazo de vixencia do convenio supera o límite inicial de 4 anos, establecido polo artigo 49 h) 1º da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do Sector Público. Se ben, o informe do 11.12.2017 da Avogacía do Estado determina que existe base normativa suficiente para aplicar a excepción prevista no citado artigo 49 h) 1º.

Así, por unha banda, respecto dos convenios de execución e financiación de infraestruturas hidráulicas, conclúe que poden ter unha duración superior a 4 anos, partindo da premisa de que na actualidade non existe ningunha norma en sentido técnico-xurídico que estableza de forma expresa cal ten que ser o prazo dos convenios que celebren as sociedades de augas, o informe considera que o espírito da Lei de augas (en particular, dos artigos 46.5, 111. bis. 1 e 3, 124.4, 125.1, 131.4 e 132.2), permite concluír que os convenios para a construción e o financiamento de obras hidráulicas poden ter unha duración superior a catro anos por existir o suficiente amparo normativo para considerar aplicable a excepción prevista no artigo 49. h).1º da LRJSP.

Achégase ligazón ao referido informe da Avogacía do Estado

https://www.boe.es/buscar/abrir_abogacia.php?id=ANALES_17_0007.pdf

O prazo de vixencia neste suposto, cal é a execución dunha obra hidráulica, non atenta contra o espírito e finalidade da limitación de prazo que establece a LRXSP, en tanto que a súa única finalidade é facilitar a execución das actuacións en que consiste o Convenio.

Consonte ao disposto no artigo 48.3 da Lei 40/2015, de 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público o convenio contribúe a mellorar a eficiencia da xestión pública, a facilitar a utilización conxunta de medios e servizos públicos e á realización de actividades de utilidade pública.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica
O director de Augas de Galicia
Roi Fernández Añón

